

Cuntas Leithreasa 2021

Vóta 23

An tÚdarás Clárúcháin Maoine

Réamhrá

Mar Oifigeach Cuntasaíochta do Vóta 23, ceanglaítear orm an cuntas leithreasa don Vóta a ullmhú gach bliain, agus an cuntas a chur faoi bhráid an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste lena iniúchadh.

De réir an cheanglais seo, d'ullmhaigh mé an cuntas a ghabhann leis seo ar an tsuim a caitheadh sa bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2021 maidir le tuarastail agus speansais an Údaráis Clárúcháin Maoine.

Cuirtear an toradh maidir le caiteachas i gcomparáid leis na suimeanna arna ndeonú ag Dáil Éireann faoin Acht Leithreasa, 2021, lena n-áirítear an tsuim a d'fhéadfaí a úsáid mar leithreasaí-i-gcabhair ar mhaithe le caiteachas don bhliain.

Dlítear farasbarr €1.933 milliún a ghéilleadh don Státhiste.

Is cuid den chuntas iad an Ráiteas faoi Pholasaithe agus faoi Phrionsabail Chuntasaíochta agus nótaí 1 go 6.

Ráiteas faoi Pholasaithe agus Prionsabail Chuntasaíochta

Cuireadh na polasaithe agus na prionsabail chaighdeánacha chuntasaíochta maidir le cuntas leithreasa a tháirgeadh, mar atá leagtha amach ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe i gclárcláin 1 agus 9 de 2022, chun feidhme agus an cuntas á ullmhú.

Gearrtar dímheas de réir méid cothrom ar bhonn míosúil.

Ráiteas faoi Rialú Inmheánach Airgeadais

Freagracht as an gcóras rialaithe inmheánaigh airgeadais

Mar Oifigeach Cuntasaíochta, aithním an fhreagracht atá orm as a chinntiú go ndéanann an tÚdarás córas éifeachtach rialaithe inmheánaigh airgeadais a chothabháil agus a fheidhmiú.

Déantar an fhreagracht seo a chleachtadh i gcomhthéacs na n-acmhainní atá ar fáil dom agus i gcomhthéacs mo chuid oibleagáidí eile mar Phríomhfheidhmeannach ar an Údarás. Chomh maith leis sin, ní féidir le haon chóras rialaithe inmheánaigh airgeadais ach dearbhú réasúnach seachas dearbhú iomlán a thabhairt go gcosnaítear sócmhainní, go n-údaraítear idirbhearta agus go gcuirtear i dtaifead mar is ceart iad, agus go gcoiscítear earráidí nó neamhrialtachtaí ábhartha nó go mbraithfí iad ar bhealach tráthúil. Is próiseas leanúnach é an córas rialuithe inmheánacha airgeadais a chothabháil agus déantar athbhreithniú leanúnach ar an gcóras agus ar a éifeachtacht.

Tá an seasamh maidir leis an timpeallacht rialaithe airgeadais, an creat nósanna imeachta riaracháin, tuairisciú bainistíochta agus iniúcháireacht inmheánach mar seo a leanas.

Seirbhísí comhroinnte

Soláthraíonn an Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte (Vóta 18) acmhainní párolla agus acmhainní daonna ar bhonn seirbhíse comhroinnte. Tá mo chuid freagrachtaí comhlíonta agam maidir le ceanglais an chomhaontaithe bainistíochta seirbhíse idir an Oifig seo agus an Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte maidir le seirbhísí comhroinnte a sholáthar.

Bím ag brath ar litir dearbhaithe ó Oifigeach Cuntasaíochta na hOifige Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte go bhfeidhmítear na rialuithe cuí le linn seirbhísí comhroinnte a sholáthar don Oifig seo.

Ina theannta sin, bím ag brath ar litir dearbhaithe ó Oifigeach Cuntasaíochta na Roinne Dlí agus Cirt á rá go bhfeidhmítear na rialuithe cuí le linn seirbhísí comhroinnte airgeadais a sholáthar don Oifig seo. Tá mo chuid freagrachtaí comhlíonta agam maidir le ceanglais an chomhaontaithe seirbhíse idir an Oifig seo agus an Roinn Dlí agus Cirt maidir le seirbhísí comhroinnte airgeadais a sholáthar.

Timpeallacht rialaithe airgeadais

Dearbhaím go bhfuil timpeallacht rialaithe i bhfeidhm ina gcuimsítear na gnéithe seo a leanas.

- Tá freagrachtaí airgeadais agus freagracht chomhfhreagrach sannta ar leibhéal bainistíochta.
- Tá socruithe tuairiscithe bunaithe ag gach leibhéal ina sanntar freagracht maidir le bainistíocht airgeadais.
- Tá nósanna imeachta foirmiúla i bhfeidhm chun laigí suntasacha rialaithe a thuairisciú agus chun gníomh ceartaitheach cuí a chinntiú.
- Tá Coiste Iniúchóireachta ann chun comhairle a chur orm maidir le comhlíonadh mo chuid freagrachtaí i ndáil leis an gcóras rialaithe inmheánaigh airgeadais.
- Rinneadh nósanna imeachta do gach príomhphróiseas gnó a dhoiciméadú
- Tá córais i bhfeidhm chun na sócmhainní a chosaint.

Éilimh chúitimh

Feidhmíonn an tÚdarás Clárúcháin Maoine córas teidil lena dtugtar ráthaíocht Stáit do shealbhóir an teidil. Tá an Stát faoi cheangal aon duine a fhulaingíonn caillteanas trína bheith ag brath ar an gclár a shlánú. I ngnáthchúrsa a ghnó, faigheann an tÚdarás éilimh chúitimh faoi Alt 120 den Acht um Chlárú Gníomhas agus Teidil, 1964. D'fhéadfadh éilimh teacht chun cinn mar gheall ar earráid, brionnú nó calaois maidir le clárú teidil.

Déanaim maoirseacht ar an obair chun creat frithchalaoise a chur chun feidhme, rud a bhfuil sé mar aidhm aige ár neamhchosaint ar chalaois agus caillteanais de bharr calaoise a íoslaghdú in aghaidh na gclár. Treoraíonn an creat sin cur i bhfeidhm ár straitéise maidir le hiomláine na gclár a chothabháil, cearta maoine cláraithe a chosaint agus acmhainní poiblí a chosaint.

Tá achoimre ar na híocaíochtaí a rinneadh faoi Alt 120 den Acht um Chlárú Gníomhas agus Teidil, 1964, leagtha amach i Nóta 6.1 leis na cuntais. Ní dhearnadh aon íocaíochtaí cúitimh in 2021 a bhain go sonrach le calaois nó le brionnú. Tá líon beag iarratas a líomhnaíodh a bheith calaoiseach fós á n-imscrúdú.

Rialuithe riaracháin agus tuairisciú bainistíochta

Deimhním go bhfuil creat um nósanna imeachta riaracháin agus tuairisciú rialta bainistíochta i bhfeidhm, lena n-áirítear leithdheighilt dualgas agus córas tarmiligin agus cuntasachta agus, go háirithe

- go bhfuil córas cuí buiséadaithe i bhfeidhm lena mbaineann buiséad bliantúil ar a ndéanann an bhainistíocht shinsearach athbhreithniú ar bhonn rialta
- go ndéanann an bhainistíocht shinsearach athbhreithnithe rialta ar thuarscálacha tréimhsiúla agus bliantúla airgeadais a léiríonn feidhmíocht airgeadais i gcomparáid le feidhmíocht thuartha
- go n-oibrítear córas bainistíochta riosca laistigh den Údarás
- go bhfuil córais ann atá dírithe ar shlándáil na gcóras TFC a chinntiú
- go bhfuil treoirlínte cuí rialaithe infheistíochta caipitil agus na disciplíní foirmiúla bainistíochta tionscadal ann
- go gcinntíonn an tÚdarás go gcuirtear béim chuí ar an dea-chleachtas ó thaobh ceannaigh de agus go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm chun comhlíonadh na dtreoirlínte ábhartha uile a chinntiú.

Iniúcháireacht Inmheánach agus an Coiste Iniúcháireachta

Deimhním go bhfuil feidhm iniúcháireachta inmheánaí ag an Údarás, le pearsanra atá oile go cuí, a fheidhmíonn de réir cairt scríofa atá faofa agam. Téann anailís ar na rioscaí airgeadais sin atá os comhair an Údaráis i bhfeidhm ar a cuid oibre agus tá a cuid pleananna bliantúla iniúcháireachta inmheánaí, atá faofa agam féin, bunaithe ar an anailís seo. Tá sé d'aidhm ag na pleananna seo na príomhrialuithe a chlúdach ar bhonn rollach thar thréimhse réasúnach. I gcomhar leis an gCoiste Iniúcháireachta, déanaim athbhreithniú tréimhsiúil ar an bhfeidhm iniúcháireachta inmheánaí. Tá nósanna imeachta curtha i bhfeidhm agam lena chinntiú go ndéantar gníomh leantach i leith thuairiscí na feidhme iniúcháireachta inmheánaí.

Neamhchomhlíonadh rialacha soláthair

Chomhlíon an tÚdarás na treoirlínte ach amháin i gcás conartha amháin (sa bhreis ar €25,000) arbh fhiú €51,870 (gan CBL a áireamh) é, rud a bhí liostaithe i mo thuairisceán bliantúil i leith Chiorclán 40/2002. Bhain an conradh seo le bogearraí breise cibearshlándála a sholáthar i bhfianaise na rioscaí méadaithe go mbeadh cibir-ionsaí ann in 2021.

Ina theannta sin, chuir an tÚdarás sonraí maidir le trí chonradh neamhiomaíocha sa tuairisceán bliantúil i leith Chiorclán 40/2002 ar fáil don Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste agus don Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Creat riosca agus rialaithe

Tá córas bainistíochta riosca curtha chun feidhme ag an Údarás a shainithníonn agus a thuairiscíonn na príomhrioscaí agus na gníomhartha bainistíochta a dhéantar chun aghaidh a thabhairt ar na rioscaí sin agus, a mhéid is féidir, na rioscaí sin a mhaolú.

Tá clár rioscaí i bhfeidhm a shainithníonn na príomhrioscaí roimh an Údarás agus tá siad aitheanta, measta agus grádaithe de réir a tábhachta. Déanann an Bord Bainistíochta athbhreithniú agus uasdátú ar an gclár ar bhonn ráithiúil. Úsáidtear torthaí na measúnuithe sin chun acmhainní a phleanáil agus a leithdháileadh chun a chinntiú go ndéantar rioscaí a bhainistiú de réir leibhéal inghlactha.

Leagtar amach sa chlár rioscaí na rialuithe agus na gníomhartha is gá chun rioscaí a mhaolú agus sanntar ann freagracht as feidhmiú na mbeart rialaithe sin do bhaill shonracha den fhoireann.

Monatóireacht agus athbhreithniú leanúnach

Bunaíodh nósanna imeachta foirmiúla le haghaidh faireacháin a dhéanamh ar phróisis rialaithe agus cuirtear easnaimh rialaithe in iúl go tráthúil dóibh siúd atá freagrach as gníomh ceartaitheach a dhéanamh agus don Bhord Bainistíochta, nuair is ábhartha. Deimhnímh gur sainaithníodh príomhríosaí agus rialuithe gaolmhara agus gur cuireadh próisis i bhfeidhm chun monatóireacht a dhéanamh ar oibriú na bpríomhrialuithe siúd agus chun aon easnaimh a shainaithnítear a thuairisciú.

Athbhreithniú ar éifeachtacht

Deimhnímh go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm ag an Údarás chun monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtacht a nósanna imeachta bainistíochta agus rialaithe riosca. Tá monatóireacht agus athbhreithniú an Údaráis ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh airgeadais curtha ar an eolas ag obair na n-íniúcháirí inmheánacha agus seachtracha agus na bainistíochta sinsearaí atá freagrach as forbairt agus cothabháil a dhéanamh ar an gcreat rialaithe inmheánaigh airgeadais.

Saincheisteanna rialaithe inmheánaigh airgeadais

Níor sainaithníodh sa rialú inmheánach airgeadais aon laigí atá bainteach leis an mbliain 2021 agus as ar eascair caillteanas ábhartha nó as a bhféadfadh caillteanas ábhartha eascairt.

Saincheisteanna rialaithe Covid-19

Mar thoradh ar phaindéim Covid-19, ar an ngá le timpeallacht shábháilte oibre a sholáthar agus le soláthar seirbhíse a choinneáil, tugadh isteach roinnt cleachtas oibre nua, lena n-áirítear cianobair.

Tá roinnt rioscaí nua-shainaitheanta mar thoradh ar na cleachtais oibre nua, mar aon le rioscaí bunúsacha maidir le hoibriú i dtimpeallacht pháipéarbhunaithe ar fud na paindéime. Bhí clár rioscaí Covid-19 i bhfeidhm agus rinneadh na rioscaí gaolmhara a bhainistiú go gníomhach, agus raon gníomhartha maolaithe cúí i bhfeidhm.

Féachann na gníomhartha sin lena chinntiú nár lagaíodh an timpeallacht rialaithe mar thoradh ar na cleachtais oibre nua ba ghá a chur i bhfeidhm de bharr phaindéim Covid-19.

Elizabeth Pope

Oifigeach Cuntasaíochta

An tÚdarás Clárúcháin Maoine

23 Meitheamh 2022

An tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Tuarascáil le cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais

Vóta 23 An tÚdarás Clárúcháin Maoine

Tuairim faoin gcuntas leithreasa

Tá iniúchadh déanta agam ar an gcuntas leithreasa do Vóta 23 An tÚdarás Clárúcháin Maoine don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2021 faoi alt 3 d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993.

I mo thuairimse,

- léirítear go cuí sa chuntas leithreasa na fáltas agus an caiteachas a bhain le Vóta 23 An tÚdarás Clárúcháin Maoine don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2021, agus
- ullmhaíodh an cuntas leithreasa san fhoirm a d'ordaigh an tAire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Bonn faoin tuairim

Rinne mé m'iniúchadh ar an gcuntas leithreasa de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta maidir le hIniúcháireacht arna fhógairt ag an Eagraíocht Idirnáisiúnta Uasfhoras Iniúcháireachta. Tá cur síos déanta ar na freagrachtaí atá orm faoi na caighdeáin sin san aguisín leis an tuarascáil seo. Níl baint ná páirt agam le An tÚdarás Clárúcháin Maoine agus tá na freagrachtaí eitice eile atá orm de réir na gcaighdeán comhlíonta agam.

Creidim gur leor agus gur cuí an fhianaise iniúchta a fuair mé le bonn a chur faoi mo thuairim.

Tuarascáil ar an ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais, agus ar nithe eile

Chuir an tOifigeach Cuntasaíochta ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais i láthair i dteannta an chuntais leithreasa. Tá cur síos déanta ar na freagrachtaí atá orm le tuairisciú ar an bhfaisnéis atá sa ráiteas, agus ar nithe eile a dtuairiscím orthu de réir eisceachta san aguisín leis an tuarascáil seo.

Níl aon rud le tuairisciú agam ina leith sin.

Seamus MacCárthaigh

Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

29 Meitheamh 2022

Aguisín leis an tuarascáil

Freagrachtaí an Oifigeach Cuntasaíochta

Tá an tOifigeach Cuntasaíochta freagrach as na nithe seo a leanas:

- an cuntas leithreasa a ullmhú de réir alt 22 den Exchequer and Audit Departments Act 1866
- a chinntiú go gcomhlíonann an cuntas leithreasa ceanglais na *Nósanna Imeachta Airgeadais Phoiblí* ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe agus ordacháin eile ón Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe
- rialtacht na n-idirbheart a chinntiú, agus
- cur chun feidhme a dhéanamh ar cibé rialú inmheánach a chinneann an tOifigeach Cuntasaíochta a bheith riachtanach chun cuntas leithreasa a ullmhú atá saor ó mhíráiteas ábhartha, bíodh calaois nó earráid mar chúis leis.

Freagrachtaí an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Ceanglaítear orm faoi alt 3 den Acht um Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú), 1993, an cuntas leithreasa a iniúchadh agus tuairisciú air do Thithe an Oireachtais, á lua cé acu is amhlaidh nó nach amhlaidh, i mo thuairimse, a chuirtear na fáiltais agus an caiteachas a bhaineann leis an vóta i láthair go cuí sa chuntas.

Tá sé mar chuspóir agam agus an t-iniúchadh á dhéanamh agam dearbhú réasúnach a fháil ar cé acu atá nó nach bhfuil na ráitis airgeadais ina n-iomláine saor ó mhíráiteas ábhartha, bíodh calaois nó earráid mar chúis leis. Is ionann dearbhú réasúnach agus leibhéal ard dearbhaithe. Mar sin féin, ní deimhniú é gur i ngach cás ina bhfuil sé ann a aimseofar míráiteas ábhartha le linn iniúchadh a dhéantar de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta um Iniúchóireacht. Is féidir le míráitis teacht as calaois nó earráid agus meastar iad a bheith ábhartha más amhlaidh ina n-aonar nó mar chomhiomlán a d'fhéadfaí a bheith ag súil leis le réasún go rachadh siad i bhfeidhm ar chinntí eacnamaíocha a dhéanann úsáideoirí ar bhonn an chuntais leithreasa.

Mar chuid d'iniúchadh a dhéantar de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta um Iniúchóireacht, úsáidim breithiúnas gairmiúil agus coinnim sceipteachas gairmiúil ar bun ar fud an iniúchta. Le linn déanamh amhlaidh,

- Déanaim sainaithint agus measúnú ar na rioscaí a bhaineann le míráiteas ábhartha sna ráitis airgeadais, bíodh calaois nó earráid mar chúis leis; ceapaim nósanna imeachta iniúchóireachta atá freagrúil do na rioscaí sin agus cuirim i bhfeidhm iad; agus faighim fianaise iniúchta is leor agus is cuí chun bunús a thabhairt do mo thuairim. Is airde an baol nach mbraithfí míráiteas ábhartha de bharr calaoise ná de bharr earráide, toisc go bhféadfadh claonpháirteachas, brionnú, easnamh d'aon ghnó, mífhaisnéis nó sárú ar an rialú inmheánach a bheith i gceist le calaois.

- Gnóthaím tuiscint ar rialú inmheánach atá ábhartha don iniúchadh chun nósanna imeachta iniúchóireachta a cheapadh atá oiriúnach do na cúinsí. Ní dhéanaim amhlaidh, áfach, chun tuairim a thabhairt ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha.
- Déanaim measúnú ar cé acu a comhlíonadh nó nár comhlíonadh forálacha cuntasaíochta na *Nósanna Imeachta Airgeadais Phoiblí* ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Déanaim cumarsáid leis an Oifigeach Cuntasaíochta maidir le raon feidhme agus uainiú beartaithe an iniúchta agus le fionnachtana suntasacha an iniúchta, lena n-áirítear aon easnamh shuntasacha i rialú inmheánach a shainithním le linn m'iniúchta, i measc ábhair eile.

Tuairiscím trí eisceacht i gcás gurb amhlaidh, i mo thuairimse,

- nach bhfuair mé an fhaisnéis agus na mínithe ar fad a theastaigh uaim do m'iniúchadh, nó
- nár leor na taifid chuntasaíochta chun mé a chumasú iniúchadh réidh cuí a dhéanamh ar an gcuntas leithreasa, nó
- nach bhfuil an cuntas leithreasa ag teacht leis na taifid chuntasaíochta.

Tuairisciú ar an ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais

Ní chumhdaíonn mo thuairim ar an gcuntas leithreasa an ráiteas ón Oifigeach Cuntasaíochta faoi rialú inmheánach airgeadais, agus ní chuirim aon chinneadh dearbhaithe in iúl ina leith.

I dtaca leis an iniúchadh ar an gcuntas leithreasa, ceanglaítear orm faoi na Caighdeáin Idirnáisiúnta um Iniúchóireacht an ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais a léamh agus, le linn déanamh amhlaidh, a bhreithniú cé acu is amhlaidh nó nach amhlaidh atá an fhaisnéis atá tugtha laistigh de neamh-chomhsheasmhach go hábhartha leis an gcuntas leithreasa nó le heolas a gnóthaíodh le linn an iniúchta nó atá an chuma uirthi ar shlí eile go ndearnadh míráiteas ábhartha ina leith. Más amhlaidh, bunaithe ar an obair a rinne mé, go gcinnim go ndearnadh míráiteas ábhartha, ceanglaítear orm an fíoras sin a thuairisciú.

Tuairisciú ar ábhair eile

Féachaim le linn an iniúchta le fianaise a fháil ar rialtacht na n-idirbheart airgeadais. Ceanglaítear orm faoi alt 3 den Acht um Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú), 1993, tuairisciú i gcás go sainaithním aon chás ábhartha nár caitheadh airgead poiblí do na críocha a bhí beartaithe ann nó nach ndearnadh na hidirbhearta de réir na n-údarás a bhí á rialú ann.

Ceanglaítear orm freisin faoi Acht 1993 tuarascáil a ullmhú gach bliain ar cibé ábhair a eascraíonn as m'iniúchtaí ar na cuntais leithreasa is cuí liom. I gcásanna den sórt sin, tagraítear sna deimhnithe tuairime ar na cuntais leithreasa lena mbaineann don chaibidil ábhartha/do na caibidlí ábhartha sa *Tuarascáil ar Chuntais na Seirbhísí Poiblí* uaim, ar tuarascáil bhliantúil í.

Vóta 23 An tÚdarás Clárúcháin Maoin

Cuntas Leithreasa 2021

		2021	2020
		Soláthar meastacháin	Toradh
		€000	€000
Caiteachas an chlár			
A	Clárlann na Talún agus Clárlann na nGníomhas a bhainistiú	33,061	31,108
Ollchaiteachas		33,061	31,108
<i>Lúide</i>			
B	Leithreasaí-i-gcabhair	580	660
Glancaiteachas		32,481	30,493

Farasbarr

Dlítear farasbarr na suime a soláthraíodh os cionn na glansuime a caitheadh a ghéilleadh don Státchiste. Faoi alt 91 den Acht Airgeadais, 2004, féadfar na leithreasaí neamhchaite go léir nó cuid díobh do sheirbhísí caipitil a thabhairt anonn lena gcaitheamh an bhliain dár gcionn. Tugadh ar aghaidh go 2022 €100,000 de leithdháiltí neamhchaite i ndáil leis na gnéithe caipitil d'Fho-mhírcheann A.2.

	2021	2020
	€	€
Farasbarr	2,033,146	1,294,847
Géilleadh iarchurtha	(100,000)	—
Farasbarr le géilleadh	1,933,146	1,294,847

Elizabeth Pope

Oifigeach Cuntasaíochta
An tÚdarás Clárúcháin Maoin

23 Meitheamh 2022

Nótaí leis an gCuntas Leithreasa

Nóta 1 Ráiteas faoin gCostas Oibriúcháin 2021

		2021	2020
	€000	€000	€000
Pá		26,747	26,692
Neamhphá		4,361	4,408
Ollchaiteachas		31,108	31,100
<i>Lúide</i>			
Leithreasaí-i-gcabhair		660	607
Glanchaiteachas		30,448	30,493
Athruithe ar shócmhainní caipitil			
Ceannacháin airgid thirim	(739)		
Dímheas	517		
Caillteanas ar dhiúscairt	7	(215)	(913)
Athruithe ar ghlansócmhainní reatha			
Laghdú ar fhabhruithe deiridh	(132)		
Laghdú ar stoc	(12)	(144)	58
Caiteachas díreach		30,089	29,638
Caiteachas a iompraíodh in áit eile			
Glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara (nóta 1.1)		9,046	7,917
Measchíosanna		2,279	2,279
Glanhostas an chláir		41,414	39,834

1.1 Glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara

Is éard atá i suim an ghlanchaiteachais ar sheirbhísí gaolmhara na suimeanna seo a leanas i dtaca le Vóta 23 a iompraíodh in áit eile.

		2021	2020
		€000	€000
Vóta 12	Aoisliúntas agus Liúntais Scoir	8,060	6,981
Vóta 13	Oifig na nOibreacha Poiblí	841	790
Vóta 18	An Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte	51	55
Vóta 24	Dlí agus Ceart – An tIonad Seirbhísí Comhroinnte Airgeadais	94	91
		9,046	7,917

Nóta 2 Ráiteas faoin Staid Airgeadais amhail an 31 Nollaig 2021

	Nóta	2021 €000	2020 €000
Sócmhainní caipitil	2.1	3,382	3,154
Sócmhainní reatha			
Banc agus airgead tirim	2.2	1,514	1,738
Stoic	2.3	139	127
Réamhíocaíochtaí	2.4	680	543
Ioncam fabhraithe		7	5
Iarmhéideanna dochair eile	2.5	79	72
Glanmhaoiniú ón Státchiste	2.7	—	11
lomlán na sócmhainní reatha		2,419	2,496
Lúide dliteanais reatha			
Speansais fhabhraithe		242	222
Iarmhéideanna sochair eile	2.6	1,462	1,821
Glanmhaoiniú ón Státchiste	2.7	131	—
lomlán na ndlíteanas reatha		1,835	2,043
Glansócmhainní reatha		584	453
Glansócmhainní		3,966	3,607
Arna léiriú ag:			
Cuntas maoinithe Stáit	2.8	3,966	3,607

2.1 Sócmhainní caipitil

	Trealamh oifige agus TF €000	Troscán agus feistis €000	Sócmhainní atá á bhforbairt €000	Iomlán €000
Ollsócmhainní				
Costas nó luacháil ag an 1 Eanáir 2021	34,472	3,734	1,595	39,801
Breiseanna	166	—	586	752
Diúscairtí	(486)	—	—	(486)
Costas nó luacháil ag an 31 Nollaig 2021	34,152	3,734	2,181	40,067
Dímheas carntha				
Iarmhéid tosaigh ag an 1 Eanáir 2021	33,025	3,622	—	36,647
Dímheas don bhliain	495	22	—	517
Dímheas ar dhiúscairtí	(479)	—	—	(479)
Dímheas carnach ag an 31 Nollaig 2021	33,041	3,644	—	36,685
Glansócmhainní ag an 31 Nollaig 2021	1,111	90	2,181	3,382
Glansócmhainní ag an 31 Nollaig 2020	1,447	112	1,595	3,154

2.2 Banc agus airgead tirim

ag an 31 Nollaig	2021 €000	2020 €000
Iarmhéideanna ag an bPámháistir Ginearálta agus airgead tirim	877	701
Iarmhéideanna eile bainc tráchtála	637	1,037
	1,514	1,738

Cuntais eile bhainc tráchtála

Léiríonn iarmhéideanna cuntais bainc tráchtála an tsuim a bhí dlíthe don Státchiste an 31 Nollaig 2021 i leith táillí clárúcháin. Ní áirítear leo fáiltais neamh-Státchiste a shealbhaítear sa Bhanc Ceannais i leith airgead ceannaigh cíosa talún. Is é an tsuim a sealbhaíodh ag deireadh 2021 ná €6 mhilliún (2020: €5.8 milliún)

2.3 Stoic

ag an 31 Nollaig	2021	2020
	€000	€000
Stáiseanóireacht	96	84
Soláthairtí ilghnéitheacha	40	29
Ábhair inchaite TF	3	14
	139	127

2.4 Réamhíocaíochtaí

ag an 31 Nollaig	2021	2020
	€000	€000
Tacaíocht bogearraí	561	457
Bainistíocht eastát	16	19
Riarachán	—	2
Réamhíocaíochtaí eile	103	65
	680	543

2.5 Iarmhéideanna dochair eile

ag an 31 Nollaig	2021	2020
	€000	€000
Táillí tógála atá in-fhorchúitithe	29	46
Asbhaintí párolla á gcoinneáil ar fionraí	50	26
	79	72

2.6 Iarmhéideanna sochair eile

ag an 31 Nollaig	2021	2020
	€000	€000
Suimeanna dlite don Stát		
Cáin ioncaim	374	358
Árachas sóisialach pá-choibhneasa	217	211
Cáin bhreisluacha	47	29
Cáin shiarchoinneálach ar sheirbhísí gairmiúla	4	3
Fáltais bhreise atá iníoctha leis an Státchiste	637	1,037
	1,279	1,638
Asbhaintí párolla á gcoinneáil ar fionraí	183	183
	1,462	1,821

2.7 Glanmhaoiniú ón Státhiste

ag an 31 Nollaig	2021	2020
	€000	€000
Farasbarr le géilleadh	1,933	1,295
Géilleadh iarchurtha	100	—
Deontas ón Státhiste nár tarraingíodh	(1,902)	(1,306)
Glanmhaoiniú ón Státhiste	131	(11)
Arna léiriú ag:		
Féichiúnaithe		
Banc agus airgead tirim	1,514	1,738
larmhéideanna dochair: fionraí	79	72
	1,593	1,810
Creidiúnaithe		
Dlite don Stát	(1,279)	(1,638)
larmhéideanna sochair: fionraí	(183)	(183)
	(1,462)	(1,821)
	131	(11)

2.8 Cuntas maoinithe Stáit

	Nóta	2021	2020
		€000	€000
larmhéid ag an 1 Eanáir		3,607	2,752
Eisíocaíochtaí ón Vóta			
Soláthar meastacháin	Cuntas	32,481	
Géilleadh iarchurtha	Cuntas	(100)	
Farasbarr le géilleadh	Cuntas	(1,933)	
Glanvóta		30,448	30,493
Caiteachas (airgead tirim) a iompraíodh in áit eile	1.1	9,046	7,917
Caiteachas neamhairgid - measchíos	1	2,279	2,279
Glanchostas an chláir	1	(41,414)	(39,834)
larmhéid ag an 31 Nollaig		3,966	3,607

2.9 Ceangaltais

Ceangaltais dhomhanda

ag an 31 Nollaig	2021 €000	2020 €000
Earraí agus seirbhísí a sholáthar	<u>594</u>	<u>531</u>

2.10 Dlíteanais theagmhasacha

Tá baint ag an Údarás le roinnt imeachtaí dlí atá ar feitheamh agus a d'fhéadfadh dlíteanais a ghiniúint, ag brath ar thoradh na dlíthíochta. Tá suim iarbhrí nó uainiú aon dlíteanas féideartha neamhchinnte. Áirítear leis seo na cásanna cúitimh faoi Alt 120 mar a thuairiscítear i nóta 6.1 thíos agus dá dtagraítear sa ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais.

Nóta 3 Caiteachas Vóta

Anailís ar chaiteachas riaracháin

Tá an leithdháileadh ar fad ar Vóta 23 An tÚdarás Clárúcháin Maoine aicmithe mar chaiteachas riaracháin a chaitear ar chlár aonair: Clárlann na Talún agus Clár na nGníomhas a bhainistiú.

		2021	2020
		Soláthar meastacháin	Toradh
		€000	€000
i	Tuarastail, pá agus liúntais	26,977	26,747
ii	Taisteal agus cothú	110	6
iii	Oiliúint agus forbairt agus speansais theagmhasacha	1,570	1,227
iv	Seirbhísí poist agus teileachumarsáide	900	825
v	Trealamh oifige agus seirbhísí seachtracha TF	2,867	1,956
vi	Costais áitribh oifige	612	339
vii	Seirbhísí comhairleoireachta agus athbhreithnithe ar luach ar airgead agus ar pholasaithe	25	8
		33,061	31,108
			31,100

Difríochtaí suntasacha

Cuirtear i láthair sa nóta seo a leanas anailís ar chaiteachas an Vóta agus leagtar amach ann na cúiseanna le difríochtaí suntasacha (+/- 25% agus €100,000).

ii Taisteal agus cothú

Soláthar meastacháin €110,000; toradh €6,000

Tháinig laghdú ar Thaisteal agus Cothú toisc gur reáchtáladh cruinnithe go cianda i rith 2021.

iii Oiliúint agus forbairt agus speansais theagmhasacha

Soláthar meastacháin €1.57 milliún; toradh €1.227 milliún

Baineann an gannchaiteachas leis an líon beag éileamh cúitimh faoi Alt 120 a fódadh in 2021. Tá sé deacair uainiú agus toradh na híocaíochta i leith éilimh den sórt sin a thuar.

v Trealamh oifige agus seirbhísí seachtracha TF

Soláthar meastacháin €2.867 milliún; toradh €1.956 milliún

Bhí gannchaiteachas i gceist leis an gcaiteachas caipitil ar TFC toisc go ndearnadh athstruchtúrú ar an mbealach a soláthraíodh ceadúnais bogearraí. D'éascaigh an t-aistriú seo chuig socrú síntiúsbhunaithe laghdú ó thaobh caiteachas caipitil de.

vi Costais áitribh oifige*Soláthar meastacháin €612,000; toradh €339,000*

Níor tugadh faoi aon tionscadal suntasach cothabhála oifige in 2021, rud as ar tháinig caiteachas laghdaithe ar áitribh oifige.

Nóta 4 Fáltais**4.1 Leithreasaí-i-gcabhair**

	2021		2020
	Measta	Réadaithe	Réadaithe
	€000	€000	€000
Fáltais ó ranníocaíochtaí breise aoisliúntais ar luach saothair seirbhíse poiblí	580	660	607
lomlán	580	660	607

4.2 Fáltais bhreise atá iníoctha leis an Státchiste

	2021	2020
	€000	€000
Iarmhéid ag an 1 Eanáir	1,037	1,799
Táillí Chlárann na Talún	69,811	58,624
Táillí Chlárann na nGníomhas	1,123	1,017
Táillí bunchíosanna a fuarthas	53	57
Suim a íocadh ar aghaidh leis an Státchiste	(71,387)	(60,460)
Iarmhéid deiridh ag an 31 Nollaig	637	1,037

Nóta 5 Soláthar Foirne agus Luach Saothair

5.1 Líon fostaithe

Coibhéisí lánaimseartha	2021	2020
Líon foirne ag deireadh na bliana	<u>492</u>	<u>529</u>

5.2 Pá

	2021	2020
	€000	€000
Pá	24,628	24,656
Liúntais le haghaidh ard-dualgas, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	13	23
Liúntais eile	69	62
Ragobair	125	56
ÁSPC an Fhostóra	1,912	1,895
Pá iomlán	<u>26,747</u>	<u>26,692</u>

5.3 Liúntais agus íocaíochtaí ragoibre

	Líon faighteoirí	Faighteoirí a fuair €10,000 nó níos mó	An íocaíocht aonair is airde	
			2021	2020
			€	€
Liúntais le haghaidh ard-dualgas, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	6	—	8,302	8,058
Liúntais eile	22	—	5,047	4,752
Ragobair	77	1	12,062	8,283
Luach saothair breise i níos mó ná catagóir amháin	10	2	14,651	11,707

5.4 Tuarastal an Oifigh Cuntasaíochta

Amhail an 31 Nollaig 2021, tá tuarastal an Oifigh Cuntasaíochta ag grád an Rúnaí Chúnta, agus olltuarastal bliantúil €157,886 ag baint leis an ról (amhail an 31 Nollaig 2020, €154,775).

5.5 Ró-íocaíochtaí párolla

ag an 31 Nollaig	Líon faighteoirí	2021 €	2020 €
Ró-íocaíochtaí	53	166,193	172,997
Pleananna aisghabhála i bhfeidhm	38	89,541	117,437

Nóta 6 Ilghnéitheach

6.1 Costais chúitimh agus dlí

Íocaíochtaí/costais a d'íoc an tÚdarás sa bhliain

	Éilimh a rinne fostaithe (díobháil phearsanta)	Éilimh faoi Alt 120	lomlán 2021	lomlán 2020
Líon na gcásanna	1	4	5	6
	€000	€000	€000	€000
Costais dlí an Údaráis féin	18	—	18	—
Íocaíochtaí a rinneadh/thar ceann an Údaráis				
Cúiteamh	97	—	97	19
Costais dlí	54	14	68	17
Costais eile	7	—	7	—
lomlán 2021	176	14	190	36
lomlán 2020	—	36	36	

Costais charnacha na gcásanna a cuireadh i gcrích in 2021

	Éilimh a rinne fostaithe (díobháil phearsanta)	lomlán
Líon na gcásanna	1	1
	€000	€000
Costais dlí an Údaráis féin	18	18
Íocaíochtaí a rinneadh/thar ceann an Údaráis		
Cúiteamh	97	97
Costais dlí	54	54
Costais eile	7	7
lomlán	176	176

6.2 Calaois agus calaois amhrasta

Tá an tÚdarás ar an eolas faoi líon beag cásanna ina bhfuil amhras ann go ndearnadh iarratais chalaoiseacha ar chlárú. Tá na cásanna seo fós á n-imscrúdú. D'fhéadfaí íocaíocht a dhéanamh mar thoradh ar na cásanna faoi Alt 120 den Acht um Chlárú Teidil, 1964.

6.3 Cumasc

Mar chuid den Chlár Athchóirithe Seirbhíse Poiblí, rinneadh cinneadh ón Rialtas an Oifig Luachála, Suirbhéireacht Ordanáis Éireann agus an tÚdarás Clárúcháin Maoine a chumasc.

Mar thoradh air sin, cruthófar eagraíocht nua, ar a dtabharfar Tailte Éireann. Beidh Tailte Éireann freagrach as roinnt feidhmeanna tábhachtacha, lena n-áirítear córas clárúcháin maoine an Stáit, bonneagar mapála agus suirbhéireachta an Stáit, seirbhís luachála maoine an Stáit agus forbairt agus cothabháil faisnéise geospásúla an Stáit.

Foilsíodh Ceannteidil an Bhille agus cuireadh faoi ghrinnscrúdú réamhreachtach iad i mí Mheán Fómhair 2021. Tá an reachtaíocht ar an liosta tosaíochta do chlár reachtach Earrach 2022. Tá dul chun cinn fós á dhéanamh ar an dréachtreachtaíocht.